

“Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı” ASC

**31.12.2022-ci il tarixinə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları
və Müstəqil Auditor Hesabatı**

2023

MALİYYƏ HESABATLARININ (KONSOLIDƏ OLUNMUŞ) HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ ÜZRƏ RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNİN BƏYANI

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

Müstəqil auditor hesabatında şərh edilən müstəqil auditorların məsuliyyətinə uyğun oxunmalı olan bu hesabat “Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı” ASC-nin maliyyə hesabatları ilə bağlı rəhbərliyin müvafiq məsuliyyətini müstəqil auditorların məsuliyyətindən fərqləndirmək məqsədilə hazırlanmışdır.

Rəhbərlik “Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı” ASC-nin 31 dekabr 2022-ci il tarixinə maliyyə vəziyyətini, əməliyyatlarının nəticələrini və həmin tarixdə başa çatmış il üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətini, kapitalda dəyişikliklər hesabatını düzgün və mövcud qanunvericiliyə müvafiq qaydada əks etdirən maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı rəhbərlik aşağıdakılardan üzrə məsuliyyət daşıyır:

- Uyğun mühasibat prinsiplərinin seçilməsi və mütəmadi olaraq tətbiq edilməsi
- Məntiqli və məqsədə uyğun təxminlərin və qərarların qəbul edilməsi
- Mövcud qanunvericiliyə uyğunluğun bəyan edilməsi və əgər əhəmiyyətli kənarlaşmalar varsa, bu halların maliyyə hesabatlarında açıqlanması və izah edilməsi
- Əgər yaxın gələcəkdə “Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı” ASC işini normal şərtlər altında davam etdirəcəksə, hesabat tarixinə maliyyə hesabatlarının daimlik prinsipi əsasında hazırlanması.

Rəhbərlik həmçinin aşağıdakı məsələlər üzrə məsuliyyət daşıyır:

- Səmərəli və keyfiyyətli daxili nəzarət sisteminin işlənib hazırlanması, qurulması və möhkəmləndirilməsi
  - Maliyyə hesabatlarının mövcud qanunvericiliyə uyğun olaraq düzgün hazırlanması və maliyyə vəziyyətini istənilən zaman düzgün əks etdirən mühasibat sisteminin təşkil edilməsi
    - Mühasibat sisteminin Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik və mühasibat standartlarına uyğun olaraq təşkil edilməsi
      - Mümkün imkanlardan istifadə edərək aktivlərin mühafizə edilməsinin təşkil olunması
      - Saxtakarlıq, yanlışlıq və digər qanuna uyğunsuzluq hallarının müəyyən edilməsi və qarşısının alınması.

Sədr müavini

Maliyyə və iqtisadiyyat şöbəsinin müdürü

Maliyyə və iqtisadiyyat şöbəsinin müdir müavini

MÜSTƏQİL AUDİTOR HESABATI

«Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı» ASC

RƏY

«Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı» ASC-nin (bundan sonra cəmiyyət) 31 dekabr 2022-ci il tarixinə maliyyə vəziyyətinə dair hesabatından (konsolidə edilmiş), məcmu gəlirlərə dair hesabatından (konsolidə edilmiş), kapitalda dəyişikliklər hesabatından (konsolidə edilmiş) və göstərilən tarixdə başa çatan il üçün pul vəsaitlərinin hesabatından (konsolidə edilmiş), habelə uçot siyasetinin əhəmiyyətli prinsiplərinin qısa təsviri də daxil olmaqla, maliyyə hesabatlarına (konsolidə edilmiş) qeydlərdən ibarət maliyyə hesabatlarının auditi aparılmışdır.

Hesab edirik ki, əlavə edilmiş maliyyə hesabatları (konsolidə edilmiş) Cəmiyyətin 31 dekabr 2022-ci il tarixinə maliyyə vəziyyətini, habelə maliyyə nəticələrini və göstərilən tarixdə başa çatan il üçün pul vəsaitlərinin hərəkətini Azərbaycan Respublikasının Mühəsibat Uçotu Haqqında Qanununa uyğun olaraq bütün əhəmiyyətli aspektlərdə ədalətli şəkildə əks etdirir.

Rəy üçün əsaslar

Biz auditı Beynəlxalq audit standartlarına (BAS) uyğun aparmışq. Bu standartlar üzrə bizim məsuliyyətimiz əlavə olaraq hesabatımızın “Maliyyə hesabatlarının auditini üçün auditorun məsuliyyəti” bölməsində təsvir edilir. Biz Azərbaycan Respublikasındaki maliyyə hesabatlarının auditinə aid olan etik normaların tələblərinə uyğun olaraq Cəmiyyətdən asılı deyilik və biz digər etik öhdəliklərimizi bu tələblərə uyğun yerinə yetirmişik. Hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutları rəyimizi əsaslandırmak üçün yetərlidir və münasibdir.

Maliyyə hesabatlarına görə rəhbərliyin və Cəmiyyətin idarə edilməsinə məsul şəxslərin məsuliyyəti

Rəhbərlik maliyyə hesabatlarının Azərbaycan Respublikasının Mühəsibat Uçotu Haqqında Qanununa uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün təqdim edilməsinə və rəhbərliyin fikrincə, dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində əhəmiyyətli təhriflərin olmadığı maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına imkan verən zəruri daxili nəzarət sisteminin təşkilinə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarını hazırladıqda, rəhbərlik Cəmiyyəti ləğv etmək və ya işini dayandırmaq niyyətində olmadığı, yaxud bunu etməkdən başqa münasib alternativ olmadığı halda, rəhbərlik Cəmiyyətin fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə, müvafiq hallarda fasiləsiz fəaliyyətə aid olan məsələlər haqqında məlumatların açıqlanmasına və idarəetməyə məsul şəxslər Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarının təqdim etmə prosesinə nəzarətə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarının auditinə görə auditorun məsuliyyəti

Bizim məqsədimiz maliyyə hesabatlarında bir tam kimi, dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində, əhəmiyyətli təhriflərin olub – olmadığına dair kafi əminlik əldə etmək və rəyin də daxil olduğu auditor hesabatını təqdim etməkdir. Kafi əminlik əminliyin yüksək səviyyəsidir, lakin o BAS-lara uyğun aparılmış auditin əhəmiyyətli təhrifləri hər bir halda aşkar edəcəyinə zəmanət vermir. Təhriflər dələduzluq və ya sahvlər nəticəsində yaranan bilər və ayrılıqda yaxud məcmu olaraq, istifadəçilərin belə maliyyə hesabatları əsasında qəbul etdikləri iqtisadi qərarlarına təsir etmə ehtimalı olduğu halda əhəmiyyətli hesab edilir.

İdarəedici Partnəyor
E. Əliyev

Bakı şəhəri, Azərbaycan Respublikası

24.06.2023

Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat (konsolidə edilmiş)

31 dekabr 2022-ci il tarixə

Bölmə/Maddələrin adı	Qeyd	31.12.2022	31.12.2021	AZN
AKTİVLƏR				
Qısamüddətli aktivlər				
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	4	28 084 135		
Qısamüddətli debitor borcları	10	280 001	21 839	
Ehtiyatlar	7	16 854 189	33 442 642	
Sair qısamüddətli maliyyə aktivləri				
Sair qısamüddətli aktivlər	11	136 283 804	14 416 445	
Cəmi qısamüddətli aktivlər		181 502 129		47 880 926
Uzunmüddətli aktivlər				
Uzunmüddətli debitor borcları				
İştirak payı metodu ilə uçota alınmış investisiyalar				
Sair uzunmüddətli maliyyə aktivləri				
Torpaq, tikili və avadanlıqlar və digər uzunmüddətli aktivlər	5	3 566 486 670	3 488 520 839	
Qeyri-maddi aktivlər	6	5 374 893	2 712 695	
Sair uzunmüddətli qeyri-maliyyə aktivləri				
Təxirə salınmış vergi aktivləri				
Sair uzunmüddətli aktivlər				
Cəmi uzunmüddətli aktivlər		3 571 861 563		3 491 233 534
CƏMİ AKTİVLƏR		3 753 363 692		3 539 114 460
ÖHDƏLİKLƏR				
Qısamüddətli öhdəliklər				
Qısamüddətli kreditor borcları	10	4 943 791	125 889	
Qısamüddətli faiz xərcləri yaranan öhdəliklər				
Qısamüddətli qiymətləndirilmiş öhdəliklər				
Sair qısamüddətli öhdəliklər	11	164 358 845	14 407 351	
Cəmi qısamüddətli öhdəliklər		169 302 636		14 533 240
Uzunmüddətli öhdəliklər				
Uzunmüddətli kreditör borcları				
Uzunmüddətli faiz xərcləri yaranan öhdəliklər				
Uzunmüddətli qiymətləndirilmiş öhdəliklər				
Sair uzunmüddətli öhdəliklər				
Cəmi uzunmüddətli öhdəliklər		0		0
Cəmi öhdəliklər		169 302 636		14 533 240
Xalis Aktivlər (Kapital)				
Ödənilmiş nizamnamə (nominal) kapitalı				
Emissiya göləri				
Geri alınmış kapital (səhmlər)				
Kapital ehtiyatları	13	3 588 724 846	3 524 671 274	
Bölgüsürülməmiş mənfəət (ödənilməmiş zərər)		-4 663 790	-90 054	
Cəmi xalis aktivlər (kapital)		3 584 061 056		3 524 581 220
Cəmi xalis aktivlər (kapital) və öhdəliklər		3 753 363 692		3 539 114 460
		0		0

Sədr müavini

Maliyyə və iqtisadiyyat şöbəsinin müdürü

Maliyyə və iqtisadiyyat şöbəsinin müdir müavini

Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Maliyyə nəticələri haqqında hesabat (konsolidə edilmiş)
31 dekabr 2022-ci il tarixə

	2022	2021	AZN
Gəlirlər			
Vergi və məcburi ödənişlərdən daxil olmalar üzrə qeyri-birja gəlirləri			
Qeyri-birja əməliyyatlarından gəlir	525 610 976,00	500 405 182,00	
Birja əməliyyatlarından gəlir	3 987 836,00	4 124 043,00	
Sair əməliyyat gəlirləri	117 816 300,00	124 354 918,00	
Cəmi gəlirlər	647 415 112,00	628 884 143,00	
Xərclər			
Bitməmiş istehsalat və hazır məhsul ehtiyatlarındakı azalmalar (artımlar)			
Sərf edilmiş materialların dəyəri	59 926 951,00	85 343 927,00	
Əmək haqqı, əmək haqqına görə ayırmalar və işçilərlə bağlı digər xərclər	139 499 888,00	119 860 512,00	
Amortizasiya xərcləri	223 164 953,00	226 568 236,00	
Maliyyə yardımçıları və sair transfer ödənişləri üzrə xərclər			
Sair əməliyyat xərcləri	165 343 491,00	117 973 858,00	
o cümlədən			
xaricdən maliyyələşdirilən elmi-tədqiqat işləri üzrə xərclər			
xaricdən maliyyələşdirilən elmi-tədqiqat işləri üzrə xərclər			
Maliyyə xərcləri			
Cəmi xərclər	587 935 283,00	549 746 533,00	
Mənfəət (zərər)	59 479 829,00	79 137 610,00	
Ümumi mənfəət (zərər)	59 479 829,00	79 137 610,00	
Asılı müəssisələrin mənfəətində (zərərində) pay			
Mənfəət (zərər)	59 479 829,00	79 137 610,00	
Mənfəət vergisi	0,00	0,00	
Xalis mənfəət (zərər)	59 479 829,00	79 137 610,00	

Sədr müavini

Maliyyə və iqtisadiyyat şöbəsinin müdürü

Maliyyə və iqtisadiyyat şöbəsinin müdir müavini

Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

**Xalis aktivlər/kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat (konsolidə edilmiş)
31 dekabr 2022-ci il tarixə**

	Nizamnamə kapitalı	Yenidən qiymətləndirilmə üzrə ehtiyat	Qanunvericilik üzrə ehtiyat	Nizamnamə üzrə ehtiyat	Diger ehtiyatlar	Bölüşdürülməmiş mənfəət/zərər	AZN Cəmi
I yanvar 2021 tarixə qədəm	728 428 260				2 717 015 350		3 445 443 610
Uçot siyasetində dəyişikliklər və ya əhəmiyyətli səhvlerlə bağlı düzəlişlər						0	0
I yanvar 2021-ci il tarixinə daxil olaraq dəyişikliklərdən sonra qədəm	728 428 260	0	0	0	2 717 015 350	0	3 445 443 610
Əvvəlki hesabat dövrü üzrə xalis aktivlərdə (kapitalda) dəyişikliklər							
Əmlakın yenidən qiymətləndirilməsindən qazanc və itkilər						0	0
Investisiyaların yenidən qiymətləndirilməsindən qazanc və itkilər						0	0
Xarici ölkələrdə aparılan fəaliyyətlərinə yaranan məzənnə fərqi						0	0
Xalis aktivlərdə (kapitalda) artma (azalma)						0	0
Kapitalın maddələri arasında köçürmələr						0	0
Hesabat dövrü üzrə mənfəət (zərər)					79 137 610		79 137 610
Hesabat dövrü üzrə xalis aktivlərdə (kapitalda) cəmi dəyişikliklər	0	0	0	0	79 137 610	0	79 137 610
I yanvar 2022 tarixə qədəm	728 428 260	0	0	0	2 796 152 960	0	3 524 581 220
Hesabat dövrü üzrə xalis aktivlərdə (kapitalda) dəyişikliklər							
Əmlakın yenidən qiymətləndirilməsindən qazanc və itkilər						0	0
Investisiyaların yenidən qiymətləndirilməsindən qazanc və itkilər						0	0
Xarici ölkələrdə aparılan fəaliyyətlərinə yaranan məzənnə fərqi						0	0
Xalis aktivlərdə (kapitalda) artma (azalma)						0	0
Kapitalın maddələri arasında köçürmələr						0	0
Hesabat dövrü üzrə mənfəət (zərər)						59 479 829	59 479 829
Hesabat dövrü üzrə xalis aktivlərdə (kapitalda) cəmi dəyişikliklər	0	0	0	0	0	59 479 829	59 479 829
Hesabat dövrünün sonuna olan qədəm	728 428 260	0	0	0	2 796 152 960	59 479 829	3 584 061 049

Sədr məlavini

Maliyyə və iqtisadiyyat şöbəsinin müdürü

Maliyyə və iqtisadiyyat şöbəsinin müdir müavini

Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat (konsolidə edilmiş) 31 dekabr 2022-ci il tarixə

AZN

	Qeyd	2022	2021
Əməliyyat fəaliyyətindən pul vəsaitlərinin hərəkəti			
Pul daxilolmaları:			
Vergilər, rüsumlar və cərimələr nəticəsində yaranan pul vəsaiti daxilolmaları Mal və xidmətlərin qiymətləri üzrə yaranan pul vəsaitlərinin daxilolmaları vəsaitlər və bündə ayırmaları nəticəsində yaranan pul vəsaitlərinin daxilolmaları	691 108 967,00	508 783 058,00	
Royalti, haqlar, komisyon yığımları və digər gəlirlərdən yaranan pul vəsaitlərinin daxilolması	3 730 702,00	4 808 569,00	
CƏMİ DAXİLOLMALAR	694 839 669,00	513 591 627,00	
Pul xaricollmaları:			
Fəaliyyətin maliyyələşdirilməsi üçün bündə təşkilatının digər təsərrüfat subyektlərinə pul vəsaitlərinin ödənilməsi (kreditlər istisna olmaqla)			
Mallara və xidmətlərə görə təchizatçılara pul vəsaitlərinin ödənişləri işçilərə və onların adından pul vəsaitlərinin ödənişləri	225 108 385,00	222 938 772,00	
Sığorta şirkətinin sığorta mükafatları və ya iddialar, annuitetlər və digər müavinət siyasetləri üzrə pul vəsaitlərinin ödənişləri	138 899 424,00	119 856 430,00	
Əməliyyat fəaliyyəti ilə əlaqədar olan müvafiq vergilərin, tədiyələrin ödənilməsi ilə bağlı pul vəsaitlərinin ödənişləri			
Məhkəmə prosesləri ilə əlaqədar pul vəsaitlərinin ödənişləri			
Büdcəyə qaytarılan vəsait	5 485 479,00	1 607 664,00	
CƏMİ XARİCOLMALAR	369 493 288,00	344 402 866,00	
Əməliyyat fəaliyyətindən yaranan pul vəsaitlərinin xalis hərəkəti	325 346 381,00	169 188 761,00	
İnvestisiya fəaliyyətindən yaranan pul vəsaitlərinin hərəkətləri			
Pul daxilolmaları:			
Torpaq, tikili və avadanlıqların, qeyri-maddi və digər uzunmüddətli aktivlərin satılmasından əldə olunan pul vəsaitləri			
Digər təsərrüfat subyektlərinin pay və ya borc alətlərinin və birgə təşkilatlarda iştirak paylarının satılmasından yaranan pul vəsaitlərinin daxilolmaları (pul vəsaitlərinin ekvivalentləri kimi nəzərə alınan və diliq və ya ticarət məqsədləri ucun saxlanılan alətlər üzrə pul vəsaitlərinin daxilolmaları istisna Digər tərəflərə təqdim edilmiş avansların və kreditlərin qaytarılmasından pul vəsaitlərinin daxilolmaları (maliyyə institutlarının avans və kreditləri istisna olmaqla)			
Müqavilələrin diliq və ya ticarət məqsədləri üçün saxlanıldığı və daxilolmaların maliyyələşdirmə üzrə fəaliyyət kimi təsnifləşdirildiyi hallar istisna olmaqla, fyucers, forvard, opsiyon və svop müqavilələri üzrə pul vəsaitlərinin daxilolmaları			
CƏMİ DAXİLOLMALAR			
Pul xaricollmaları:			
Torpaq, tikili və avadanlıqların, qeyri-maddi və digər uzunmüddətli aktivlərin əldə edilməsi məqsədilə pul vəsaitlərinin ödənişləri. Bu ödənişlər təsərrüfat subyekti tərəfindən öz gücünə inşa edilmiş torpaq, tikili və avadanlıqlar, habələ layihələr üzrə kapitallaşdırılan xərclərə aid ödənişləri daxil edir	297 262 246,00	169 188 761,00	

İştirak paylarının əldə edilməsi üçün ödənilən pul vəsaitlərinin xaricilmaları (pul vəsaitlərinin ekvivalentləri kimi nəzərə alınan və diling və ya ticarət məqsədləri ucun saxlanılan alətlər üzrə pul vəsaitlərinin xaricilmaları istisna olmaqla)

Digər tərəflərə təqdim edilən avanslar və borc vəsaitləri (dövlət maliyyə qurumlarına təqdim edilən avanslar və borc vəsaitləri istisna olmaqla)

Xarici valyutada qiymətli kağızların alınması

Müqavilələrin diling və ya ticarət məqsədləri üçün saxlanıldığı və ödənişlərin maliyyələşdirmə fəaliyyəti kimi təsnifləşdirildiyi hallar istisna olmaqla, fyuçers, forward, opson və svop müqavilələri üzrə pul vəsaitlərinin ödənişləri

CƏMİ XARİCOLMALAR	297 262 246,00	169 188 761,00
--------------------------	----------------	----------------

<i>İnvestisiya fəaliyyətindən yaranan pul vəsaitlərinin xalis hərəkəti</i>	-297 262 246,00	-169 188 761,00
--	-----------------	-----------------

<i>Maliyyələşdirmə fəaliyyətindən yaranan pul vəsaitlərinin hərəkəti</i>		
--	--	--

İstiqrazların, borc sənədlərinin, veksellərin, istiqraz vərəqələrinin, girov (ipoteka) kağızlarının və digər qısamüddətli və uzunmüddətli istiqrazların buraxılmasından pul vəsaitlərinin daxilolmaları

Borc şəklində alınmış məbləğlərə görə daxilolmalar	0,00	0,00
--	------	------

CƏMİ DAXİLOLMALAR	0,00	0,00
--------------------------	-------------	-------------

Pul xaricilmaları

Hökumətə və ya onun adından müvafiq səlahiyyətləri həyata keçirən mərkəzi icra hakimiyyəti orqanına verilən dividendlər, bölüşdürmələrə görə pul vəsaitlərinin xaricilmaları

Maliyyə icarəsi üzrə yerinə yetirilməmiş öhdəliyin qalıq məbləğinin azaldılması üçün icarəyə götürən tərəfindən pul vəsaitlərinin ödənişləri

Borc şəklində alınmış məbləğlərin geri qaytarılmasına görə pul vəsaitlərinin xaricilmaları

CƏMİ XARİCOLMALAR	0,00	0,00
--------------------------	-------------	-------------

<i>Maliyyələşdirmə üzrə fəaliyyətdən yaranan pul vəsaitlərinin xalis hərəkəti</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
---	-------------	-------------

<i>Pul vəsaitlərinin artması (azalması)</i>	<i>28 084 135,00</i>	<i>0,00</i>
---	----------------------	-------------

<i>Dövrün əvvəlinə olan qalıq</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
-----------------------------------	-------------	-------------

<i>Dövrün sonuna qalıq</i>	<i>28 084 135,00</i>	<i>0,00</i>
----------------------------	----------------------	-------------

Sədr müavini

Maliyyə və iqtisadiyyat şöbəsinin müdürü

Maliyyə və iqtisadiyyat şöbəsinin müdir müavini

M.Y.

Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

UÇOT SİYASƏTİ VƏ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR

(Konsolidasiya hesabatı)

31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il üzrə

1. MÜƏSSİSƏ HAQQINDA MƏLUMAT

Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti (bundan sonra Cəmiyyət) “Meliorasiya və su təsərrüfatı sahəsində idarəetmənin təkmilləşdirilməsi tədbirləri haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2006-cı il 23 fevral tarixli 372 nömrəli Fərmanı ilə Azərbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Dövlət Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Agentliyinin əsasında yaradılmışdır. Cəmiyyətin bütün səhmləri dövlətə məxsusdur.

Cəmiyyətin əsas məqsədi meliorasiya və su təsərrüfatı sahəsində dövlət xidmətləri göstərmək, torpaqların su təminatını həyata keçirmək, dövlət mülkiyyətində olan meliorasiya və irriqasiya sistemlərinin istismarını təşkil etmək, bu sahənin inkişafı ilə bağlı digər işləri yerinə yetirməkdən ibarətdir.

Cəmiyyətin əsas vəzifəsi səlahiyyətləri daxilində su istehlakçılarını su ilə təmin etmək, yerüstü su obyektlərinin istifadəsini, dövlət mülkiyyətində olan meliorasiya və irriqasiya sistemlərinin istismarını, mühafizəsini və suvarılan torpaqların meliorativ vəziyyəti üzərində nəzarəti həyata keçirmək, su obyektlərdən götürürlən suları müəyyən olunmuş qaydada bölgüşdürmək və onlardan istifadəyə nəzarət edilməsini təmin etmək, torpaqların meliorativ vəziyyətini yaxşılaşdırmaq məqsədi ilə dövlət meliorasiya xidmətini inkişaf etdirmək, meliorasiya və su təsərrüfatı sahəsində regional proqramların həyata keçirilməsini təmin etmək, meliorasiya və su təsərrüfatı sahəsinin sosial-iqtisadi inkişafının əsas istiqamətlərini müəyyənləşdirmək və bu istiqamətlərə dair proqnoz və layihələrin, standart, norma və qaydaların hazırlanmasında iştirak etmək, meliorasiya və su təsərrüfatının istehsal bazasını gücləndirmək, ondan səmərəli və məqsədyönlü istifadə olunmasını təmin etmək və tabeliyində olan təşkilatları maddi-texniki ehtiyatlarla təchiz etmək, dövlət büdcəsindən, xidmətlər və digər mənbələrdən daxil olan vəsaitlər hesabına görülən əsaslı tikintinin sıfarişçisi, podratçısı, istismar tədbirlərinin icraçısı kimi çıxış etmək, Sudan İstifadədənlər Birliklərinin fəaliyyətinə nəzarəti qanunvericiliyə uyğun olaraq öz səlahiyyətləri daxilində həyata keçirmək, su təchizatına yönəldilən xərclərin qismən ödənilməsini təmin etmək məqsədi ilə mövcud qanunvericiliyə uyğun olaraq, sudan pullu istifadəni təmin etmək, yerüstü su obyektlərinin istifadəsi, mühafizəsi və suların zərərli təsirinin qarşısının alınması üzrə təklifləri və yerüstü su obyektlərinin monitoring məlumatlarını aidiyəti dövlət orqanlarına təqdim etmək, səlahiyyətləri daxilində müvafiq beynəlxalq öhdəliklərin həyata keçirilməsini təmin etmək, Azərbaycan Respublikasının su qanunvericiliyinə uyğun olaraq su münasibətlərinin tənzimlənməsi sahəsində ortaya çıxan məsələləri öz səlahiyyətləri daxilində həll etmək, dövlət mülkiyyətində olan meliorasiya və su təsərrüfatı obyektlərinin istismarı zamanı, eləcə də yeni tikiləcək belə obyektlərin layihələrində təbiəti mühafizə tədbirlərinin həyata keçirilməsini təmin etmək, suların zərərli təsirinin qarşısının alınması və nəticələrinin aradan qaldırılması üzrə tədbirlər işləyib həyata keçirmək, sahilqoruyucu obyektlərin istismarını təşkil etmək, su obyektlərinin su mühafizə zonalarını və sahil mühafizə zolaqlarının ölçülərini, sərhədlərini və istifadəsini müvafiq dövlət orqanları ilə razlaşdırmaqla müəyyən etmək və təsdiq olunması üçün Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim etmək, meliorasiya və su təsərrüfatı obyektləri boyunca qoruyucu meşə zolaqlarının salınmasını, onların saxlanılmasını və qorunmasını təmin etmək, müasir elm, texnika və mütərəqqi texnologiyalar əsasında sahənin elmi və sosial-iqtisadi inkişafını təmin etmək, hüquqi və fiziki şəxslər tərəfindən sudan istifadə qaydalarına və normalarına əməl olunmasına səlahiyyətləri daxilində nəzarət etmək, bu normaları və qaydaları pozanlara qarşı qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş müvafiq tədbirlər görmək, qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş digər vəzifələri yerinə yetirməkdən ibarətdir.

Cəmiyyət yuxarıda göstərilən məqsəd və funksiyaları tabeliyində olan idarə, müəssisə və təşkilatlar vasitəsilə həyata keçirir. Cəmiyyətin strukturuna daxil olan və büdcədən maliyyələşən təşkilatların siyahısı aşağıda göstərilmişdir.

Suvarma sistemləri idarəsi üzrə - 49 təşkilat

S/S	İdarənin adı	S/S	İdarənin adı	S/S	İdarənin adı
1	Ağcabədi SSI	18	Yevlax SSI	35	Tovuz SSI
2	Ağdaş SSI	19	Zərdab SSI	36	Ucar SSI
3	Ağsu SSI	20	Zaqatala SSI	37	Füzuli SSI
4	Abşeron SSI	21	Zəngilan SSI	38	Göygöl SSI
5	Ağstafa SSI	22	Kəlbəcər SSI	39	Xızı SSI
6	Astara SSI	23	Kürdəmir SSI	40	Xaçmaz SSI
7	Bərdə SSI	24	Göyçay SSI	41	Şəmkir SSI
8	Beyləqan SSI	25	Goranboy SSI	42	Şamaxı SSI
9	Balakən SSI	26	Laçın SSI	43	Şəki SSI
10	Biləsuvar SSI	27	Neftçala SSI	44	Cəbrayıł SSI
11	Qazax SSI	28	Oğuz SSI	45	Cəlilabad SSI
12	Qusar SSI	29	Samux SSI	46	İmişli SSI
13	Qax SSI	30	Saatlı SSI	47	İsmayıllı SSI
14	Qəbələ SSI	31	Salyan SSI	48	Hacıqabul SSI
15	Qubadlı SSI	32	Sabirabad SSI	49	Xocavənd SSI
16	Quba SSI	33	Siyəzən SSI		
17	Şabran SSI	34	Tərtər SSI		

Hidroqoşaqların istismarı idarəsi – 5 təşkilat

1	Ağstafaçay HQİİ	3	Mil Muğan HQİİ	5	Tərtərçay HQİİ
2	Bəhrəmtəpə HQİİ	4	Yuxarı Xanbulançay HQİİ		

Mexaniki Suvarma Sistemləri idarəsi – 1 təşkilat

1	Ağdam MSİ				
---	-----------	--	--	--	--

Kanal İstismar İdarəsi – 4 təşkilat

1	Yuxarı Qarabağ Kİİ	3	Cənubi Muğan Kİİ		
2	Yuxarı Şirvan Kİİ	4	Samur Abşeron Kİİ		

Kollektor İstismar İdarəsi – 5 təşkilat

1	Baş Mil Muğan Kİİ	3	Baş Şirvan Kİİ	5	Mil Qarabağ və AŞKİİ
2	Mərkəzi Muğan Kİİ	4	Aşağı Muğan MSİİ		

Su anbarı İstismarı İdarəsi – 2 təşkilat

1	Şəmkirçay SAİİ	2	Viləşçay SAİİ		
---	----------------	---	---------------	--	--

Kür-Araz çaylarında bəndlərin istismarı idarəsi – 1 təşkilat

Hidrogeoloji-meliorativ xidmət və suların istifadəsinə-mühafizəsinə nəzarət idarəsi – 1 təşkilat

Texnoloji İstehsalat və Komplektləşdirmə idarəsi – 1 təşkilat

TOM və İOBM – 1 təşkilat

Satınalmaların təşkili və müqavilələrin icrasına nəzarət – 1 təşkilat

Cəmiyyətin aparıcı – 1

01.01.2022 – 31.12.2022 müddətdə Cəmiyyətin maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinə aşağıdakı rəhbər şəxslər cavabdehdilər:

Sədr: Mikayılov Zaur Rauf oğlu

Sədr müavini: Aslanov Rafiq Sabir oğlu

Maliyyə və iqtisadiyyat şöbəsinin müdürü: Əliyev Anar Həsənxan oğlu

Maliyyə və iqtisadiyyat şöbəsinin müdir müavini Elşad Şaməddin oğlu Tağızadə
Cəmiyyətin hüquqi ünvanı: Səhmdar Cəmiyyətin hüquqi ünvanı Azərbaycan Respublikası, Bakı
şəhəri, Ü. Hacıbəyli 80, Hökümət evi, AZ 1000.
Auditin keçirilməsi üçün təqdim edilən sənədlərin və məlumatların düzgünlüyünə Cəmiyyətin
rəhbərliyi məsuliyyət daşıyır.

2. TƏQDİMATIN ƏSASI

Təqdim edilən konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları 31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatan
il üzrə Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin və onun tabeli
təşkilatları üçün Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin Kollegiyasının Q-13 nömrəli 25
dekabr 2018-ci il tarixli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "İctimai sektor üçün Mühasibat Uçotunun
Beynəlxalq Standartlarına əsasən mühasibat uçotunun aparılması qaydaları"na uyğun hazırlanmış və
konsolidə edilmişdir. Hesabata 72 büdcədən maliyyələşən təşkilatın maliyyə hesabatları daxil
edilmişdir. Eyni zamanda əsaslı tikinti məqsədlərinə büdcədən və digər mənbələrdən ayrılmış
vəsaitlər konsolidə edilərək ümumi balansda öz əksini tapmışdır.

Cəmiyyət maliyyə hesabatlarını yalnız hesablama metoduna uyğun olaraq hazırlayır.
Hesablama metoduna uyğun olaraq, gəlir maddələri onların əldə edildiyi hesabat dövrləri üzrə
böülüdürlür. Yəni, satış məbləği, onun alıcı (sifarişçi) tərəfindən ödənilməsi zamanından asılı
olmayaraq, göstərilmiş xidmətlərin və ya yerinə yetirilmiş işlərin sifarişçi tərəfindən qəbul edildiyi
zaman gəlir kimi tanınır. Həmçinin, xərc maddələri cəmiyyət tərəfindən, onların müvafiq dövrdə
ödənilməsindən asılı olmayaraq, yarandığı hesabat dövrləri üzrə uçota alınır. Hesablama prinsipindən
istifadə edilərkən obyektlər, maliyyə hesabatlarının elementləri haqqında anlayışa və tanınma
meyarlarına uyğun gəldikləri halda hesabatlarda aktivlər, öhdəliklər, kapital, gəlir və xərclər kimi
tanınır. Cəmiyyət maliyyə hesabatlarını "İctimai Sektor üçün Mühasibat Uçotunun Beynəlxalq
Standartlarına uyğun olaraq tərtib edir.

3. ƏMƏLİYYAT VALYUTASI

Cəmiyyətin funksional valyutası fəaliyyət göstərdiyi əsas iqtisadi mühitin valyutası hesab
edilir. Müəssisənin funksional valyutası Azərbaycan Respublikasının milli valyutası olan Azərbaycan
Manatıdır ("AZN"). Xarici valyuta ilə aparılan əməliyyatlar əməliyyat tarixində Azərbaycan
Respublikası Mərkəzi Bankının məzənnəsinə uyğun olaraq manata çevrilir. Bu cür mübadilərdən
əmələ gələn son gəlir və ya xərc maliyyə fəaliyyətinin nəticələri haqqında hesabatda əks olunur.

4. PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ EKVİVALENTLƏRİ

Pul vəsaitləri – nağd pul vəsaitləri, Dövlət Xəzinədarlığında saxlanılan və tələblər üzrə verilən
pul vəsaitləri və qeyri büdcə gəlir və xərclərinə xidmət edən müvafiq bank hesablarındakı vəsaitləri
və əlavə dəyər vergisinin depozit hesabındaki qalığı əks etdirir. Dövlət büdcəsindən nəzərdə tutulan
təxsisatlar Xəzinədarlıq vasitəsilə və büdcədən kənar fəaliyyətdən daxil olan vəsaitlər cari bank hesabı
vasitəsilə icra edilir və ilin sonuna xəzinə hesabının qalığı Büdcə sistemi haqqında qanuna əsasən
Dövlət büdcəsinə silinir.

Cəmiyyətin bank rekvizitləri aşağıdakı kimiidir.

“Kapital Bank” ASC-nin KOB mərkəzi filialı

- hesablaşma hesabı	- AZ56AIIB380900D9440717043229
- müxbir hesabı	- AZ37NABZ01350100000000001944
- bankın kodu	- 201412
- bankın VÖEN-i	- 9900003611
- S.W.I.F.T. BİK	- AIIBAZ2X

ABB-nin Yasamal filialı

- hesablaşma hesabı	- AZ10IBAZ38070019449716100216
- müxbir hesabı	- AZ03NABZ01350100000000002944
- bankın kodu	- 805562
- bankın VÖEN-i	- 9900001881
- S.W.I.F.T. BİK	- IBAZAZ2X

	31.12.2022	31.12.2021
Kassa qalığı	0.00	0.00
Bank hesablarında milli valyuta ilə vəsait qalığı	28 084 135.00	0.00
Xəzinədarlıqların hesablaşma hesabı	0.00	0.00
Kart hesabı (AZN)	0.00	0.00
Yolda olan pul vəsaitləri	0.00	0.00
Digər tələbli bank hesabları	0.00	0.00
<i>Cəmi pul vəsaitləri</i>	<i>28 084 135.00</i>	<i>0.00</i>

5. TORPAQ, TİKİLİ, AVADANLIQLAR VƏ DİGƏR UZUNMÜDDƏTLİ AKTİVLƏR

Torpaq, tikili və avadanlıqların və digər uzunmüddətli aktivlərin dəyəri İctimai Sektor üçün 17 №-li BMUS-a əsasən həmin obyektlə bağlı gələcək iqtisadi səmərənin və ya xidmət potensialının təşkilata daxil olması ehtimal edildikdə və ya obyektin qiyməti və ya ədalətli dəyəri etibarlı əsasla qiymətləndirilə bildikdə yüksəlmış köhnəlmə və hər hansı qiymətdən düşmə zərəri çıxılmaqla ilkin dəyərlə tanınır (“ilkin dəyər modeli”).

Torpaq, tikili və avadanlıqlar, bioloji aktivlər və qeyri-maddi aktivlərə amortizasiya Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin Kollegiyasının Q-12 nömrəli 24 dekabr 2012-ci il tarixli Qərarı ilə təsdiqlənmiş “Büdcə təşkilatları üçün Milli Mühəsibat Uçotu Standartlarına uyğun illik maliyyə hesabatlarını tərtib edən təşkilatlarda əsas fondlara və qeyri-maddi aktivlərə tətbiq edilən amortizasiya normaları barədə” Təlimata əsasən istifadəyə verildiyi gündən etibarən, faydalı istismar müddətinə müvafiq olaraq düzxətli metod tətbiq olunmaqla hesablanır. Təlimata əsasən anbarda saxlanılan əsas fondlara, kapitallaşdırılmış məsrəflərə, məhsuldar heyvanlara, tam amortizasiya olunmuş yararsız hala düşmüş əsas fondlara, istismarı müvəqqəti dayandırılmış əsas fondlara amortizasiya hesablanır. Digər əsas fondlara amortizasiya aşağıdakı kimi hesablanır.

Binalar	1%-7%
Qurğular	1%-12%
Maşın və avadanlıqlar	3%-12%
Nəqliyyat vasitələri	5%-12%
Sair TTA	11%
Bioloji aktivlər	1%-12%

Cəmiyyətin balansında torpaq yoxdur. Qalan bütün əsas vəsaitlər ilkin dəyərdən amortizasiya ayırmaları çıxılmaqla əks etdirilir. İlkin dəyər bu aktivlərin əldə edilməsi ilə birbaşa əlaqədar olan xərcləri də nəzərdə tutur.

Sonrakı xərclər aktivin balans dəyərinə yalnız o vaxt əlavə edilir və ya ayrıca aktiv kimi qəbul edilir ki, bu aktivlərlə əlaqədar olan gələcək iqtisadi səmərələr Cəmiyyətə keçsin və düzgün qiymətləndirilə bilinsin. Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin Kollegiyasının Q-19 nömrəli 23 sentyabr 2014-cü il tarixli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Təmir məsrəflərinin mühasibat uçotunda əks etdirilməsinə dair” Qaydalara əsasən, əsas fondlar üzrə cari təmir məsrəfləri və istismar xərcləri çəkildiyi hesabat dövründə xərc kimi tanınır. Əsaslı təmir məsrəfləri müvafiq Qaydalara əsasən kapitallaşdırılıb, hər bir əsas fondun qalıq dəyərinə əlavə edilməklə aparılır.

Səhmdar Cəmiyyət üzrə il ərzində **142.780.095** manat dəyərində kapitallaşma aparılmışdır. Ötən illərdən kapitallaşdırılan vəsaitdən **57.408.848** manat dəyərində yeni obyektlər 2022-ci ildə istifadəyə verilmişdir. Eyni zamanda cari ildə **17.651.642** manat dəyərində istismar tədbirləri hesabına kapitallaşma aparılmış və əsas fondların qalıq dəyərinə artırılmışdır. Qaydalara əsasən kapitallaşma yalnız istismarda olan əsas fondlara tətbiq edilmişdir.

Cəmiyyət üzrə əsas vəsaitlərin hərəkəti aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Binalar	Qurğular	Kompyuter, printer, skaner, faks, tel.	Digər maşın və avadanlıqlar	Nəqliyyat vasitələri	Təsərrüfat inventarla rı	TTA ilə bağlı məsrəflərin kapitallaşdırıl ması	Əsas vəsaitin anbar qalığı	Cəmi
1 yanvar 2022 tarixə ilkin dəyər	75 859 400	4 540 945 713	2 329 856	293 881 215	113 979 449	3 526 673	181 081 016	77 741	5 211 681 063
1 yanvar 2022 tarixə yiğilmiş amortizasiya	29 048 503	1 434 628 032	734 784	168 551 830	88 593 154	2 325 904			1 723 882 207
1 yanvar 2022 tarixə balans dəyəri	46 810 897	3 106 317 681	1 595 072	125 329 385	25 386 295	1 200 769	181 081 016	77 741	3 487 798 856
Daxilolmalar	2 090 368	132 336 405	279 326	8 738 115	15 592 733	41 667	142 780 095	159 697	302 018 406
o cümlədən kapitallaşma hesabına	428 565	15 869 577	0	1 075 481	278 018	0	0	0	17 651 641
Silinmələr	-4 130	-1 059 067	-56 276	-1 898 273	-1 973 381	-80 123	37 324		-5 033 926
Əvəzsiz verilmə	-111 717			-288 000	-980 736		0		-1 380 453
Yerdəyişmə	-980 761	124 150 952	313 486	-173 934 676	107 672 865	-148 003	-57 408 848		-334 985
Amortizasiya hesablamaları	1 300 148	198 128 079	195 020	10 053 064	13 172 594	176 771			223 025 675
Xaricəlmalar üzrə amortizasiya	-411 679	19 038 211	39 246	-101 331 250	77 401 161	-174 733			-5 439 043
Köçürmələr üzrə amortizasiyalar Əlavələr (təmir işləri ilə əlaqədar aşınma bərpə olunur)	0	0	0	0	0				0
	0	0	0	0	0				0
31 dekabr 2022 tarixə ilkin dəyər	76 853 160	4 796 374 003	2 866 392	126 498 381	234 290 930	3 340 214	266 489 587	237 438	5 506 950 105
Yiğilmiş amortizasiya	29 936 972	1 651 794 322	969 050	77 273 644	179 166 909	2 327 942	0	0	1 941 468 839
31 dekabr 2022 tarixə balans dəyəri	46 916 187	3 144 579 681	1 897 342	49 224 737	55 124 021	1 012 272	266 489 587	237 438	3 565 481 266

Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin Kollegiyasının Q-12 nömrəli 24 dekabr 2012-ci il tarixli Qərarı ile təsdiq edilmiş "Büdcə təşkilatları üçün Milli Mühasibat Uçotu Standartlarına uyğun illik maliyyə hesabatlarını tərtib edən təşkilatlarda əsas fondlara və qeyri-maddi aktivlərə tətbiq edilən amortizasiya normaları barədə" Təlimata əsasən bioloji aktivlər "Bitkilər" və "Heyvanlar" sinfinə bölünməklə Təlimatda qeyd edilən amortizasiya normaları tətbiq olunmaqla uçotu aparılmışdır. Təlimatın tələblərinə əsasən istismar vaxtı çatmayan çoxillik əkmələrə və məhsuldar heyvanlara amortizasiya normaları tətbiq olunmamışdır.

Biooji Aktivlər üzrə hərəkət

	pul vahidi: AZN	2022-ci il	2021-ci il
1 yanvar 2022 tarixə ilkin dəyər		792 473.00	204 533.00
1 yanvar 2022 tarixə yiğilmiş amortizasiya		70 486.00	69 725.00
1 yanvar 2022 tarixə balans dəyəri		721 987.00	134 808.00
Daxilolmalar		0	640 473
o cümlədən kapitallaşma hesabına		0	0
Silinmələr		-29 745	-52 533
Əvəzsiz verilmə		0	0
Yerdəyişmə		334 985	0
Amortizasiya hesablamaları		21 823	761
Xaricilmalar üzrə amortizasiya		0	0
Köçürmələr üzrə amortizasiyalar		0	0
Əlavələr (təmir işləri ilə əlaqədar aşınma bərpa olunur)		0	0
31 dekabr 2022 tarixə ilkin dəyər		1 097 713.00	792 473.00
Yiğilmiş amortizasiya		92 309.00	70 486.00
31 dekabr 2022 tarixə balans dəyəri		1 005 404.00	721 987.00

Müəssisə mühasibat uçotu və hesabatının doğru və düzgünlünü təsdiq etmək məqsədilə Maliyyə Nazirliyinin 16 iyul 2013-ci il tarixli Kolleqiya Qərarı ilə təsdiqlənmiş "Aktivlərin və öhdəliklərin inventarizasiyası Qaydalarına" əsasən hesabat dövründə əsas vəsaitlərin inventarizasiyasını aparmışdır.

6. QEYRİ-MADDİ AKTİVLƏR

İctimai Sektor üçün 31 №-li MUBS-a əsasən qeyri-maddi aktiv hər hansı yiğilmiş amortizasiya və hər hansı yiğilmiş qiymətdən düşmə zərərləri çıxılmaqla özünün ilkin dəyəri ilə uçota alınır.

Qeyri-maddi aktivin uçotu onun faydalı istifadə müddətinə əsaslanır. Faydalı istifadə müddəti məhdud olan qeyri-maddi aktiv amortizasiya edilir, faydalı istifadə müddəti qeyri-müəyyən olan qeyri-maddi aktivlər isə amortizasiya olunmur. Məhdud istismar müddəti qeyri-maddi aktivin amortizasiya məbləği müntəzəm əsasda onun faydalı istifadə müddəti üzrə paylaşıdırılır.

Təlimata əsasən qeyri-maddi aktivlərin strukturu qeyri-maddi aktivlər və qeyri-maddi aktivlər üzrə kapitallaşdırılmış məsrəflər sinfi olaraq qruplaşdırılmışdır. Məhdud istifadə müddəti qeyri-maddi aktivlər üzrə amortizasiya norması həmin qeyri-maddi aktivin dəyərinin onun istismar müddətinə bölünməklə, qeyri-maddi aktivlər üzrə kapitallaşdırılmış məsrəflər isə aktivin qalıq (balans) dəyərinə əlavə edilməklə uçotu aparılır.

	Qeyri maddi aktivlər	QMA ilə bağlı məsrəflərin kapitallaşdırıl ması	Cəmi
1 yanvar 2022 tarixa ilk dəyər	943 902	1 862 274	2 806 176
1 yanvar 2022 tarixa yiğilmiş amortizasiya	93 481		93 481
1 yanvar 2022 tarixa balans dəyəri	850 421	1 862 274	2 712 695
Daxilolmalar	173 649	2 606 161	2 779 810
Silinmələr	-348		-348
Əvəzsiz verilmə			0
Yerdəyişmə			0
Amortizasiya hesablamaları	117 441		117 441
Xaricilmalar üzrə amortizasiya	-177		-177
Köçürmələr üzrə amortizasiyalar			0
Əlavələr (təmir işləri ilə əlaqədar aşınma bərpa olunur)			0
31 dekabr 2022 tarixa ilk dəyər	1 117 203	4 468 435	5 585 638
Yiğilmiş amortizasiya	210 745	0	210 745
31 dekabr 2022 tarixa balans dəyəri	906 458	4 468 435	5 374 893

Cəmiyyət mühasibat uçotu və hesabatının doğru və düzgünlüyünü təsdiq etmək məqsədilə Maliyyə Nazirliyinin 16 iyul 2013-ci il tarixli Kolleqiya Qərarı ilə təsdiqlənmiş "Aktivlərin və öhdəliklərin inventarizasiyası Qaydalarına" əsasən hesabat dövründə qeyri-maddi aktivlərin inventarizasiyasını aparmışdır.

7. EHTİYATLAR

Ehtiyatlar İctimai Sektor üçün 12 №-li BMUS-a əsasən maya dəyəri ilə xalis satış dəyəri arasında daha az olan dəyərdə tanınır. Mal-material ehtiyatlarının maya dəyəri "ilk mədaxil ilk məxaric" metodu ilə müəyyən edilir. Hazır məhsul və başa çatdırılmamış işlərin maya dəyərinə borc vəsaitləri üzrə xərclər istisna olmaqla, xammal, birbaşa işçi qüvvəsi, digər birbaşa xərclər və müvafiq istehsal xərcləri (normal iş həcmində əsasən) daxildir. Xalis satış dəyəri işin başa çatdırılma və satış xərcləri çıxılmaqla, fəaliyyətin adı gedişində təxmin edilən satış qiymətidir.

Cəmiyyətdə xammal və materiallar və digər ehtiyatlar üzrə qiymətlilərin hərəkəti aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Xammal və materiallar					Digər ehtiyatlar	Cəmi
	Yanacaq və sürtgü materialları	Ehtiyat hissələri (nəql.vas və nasos)	Tikinti materialları	Dəftərxana və təsərrüfat malları	Dərman və sargı materialları		
1 yanvar 2022 tarixa ehtiyat qalıqları	2 030 718.00	2 305 339.00	1 015 465.00	119 680.00	0.00	27 971 440.00	33 442 642.00
Artma	21 948 111.00	13 199 937.00	7 521 542.00	484 278.00	850.00	183 781.00	43 338 499.00
Azalma	22 892 177.00	7 051 242.00	5 375 432.00	469 806.00	850.00	24 137 444.00	59 926 951.00
Yenidənqiymətləndirmə nəticəsində artım (azalma)							
31 dekabr 2022 tarixa ehtiyat qalıqları	1 086 652.00	8 454 034.00	3 161 575.00	134 152.00	0.00	4 017 777.00	16 854 190.00

Ehtiyatların qalığında ötən ilə nisbətən 6 588 452 manat azalma olmuşdur.

Cəmiyyət mühasibat uçotu və hesabatının doğru və düzgünlüyünü təsdiq etmək məqsədilə Maliyyə Nazirliyinin 16 iyul 2013-ci il tarixli Kolleqiya Qərarı ilə təsdiqlənmiş "Aktivlərin və

öhdəliklərin inventarizasiyası Qaydalarına" əsasən hesabat dövründə ehtiyatların inventarizasiyasını aparmışdır.

8. İŞÇİ HEYƏTİ İLƏ BAĞLI XƏRCLƏR VƏ AİDİYYATI AYIRMALAR

Əmək haqqı, mükafat, işçi heyəti üzrə digər təqaüd, xəstəlik vərəqələri, müavinətlər, hesablanmış əmək haqqı fondaundan məcburi dövlət sosial siğorta haqları üzrə hesablamlar "Sosial siğorta haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq 25 faiz (22 faiz işəgötürən, 3 faiz işçi), "İşsizlikdən siğorta haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa əsasən 1 faiz (0.5 faiz işəgötürən, 0.5 faiz işçinin hesabına) və "İcbari tibbi siğorta haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununa uyğun 4 faiz (2 faiz işəgötürən, 2 faiz işçinin hesabına) olmaqla hesablanır və yarandığı dövrdə xərc kimi tanınaraq Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna köçürürlür.

2022-ci ildə Cəmiyyətə işçilərin orta sayı **19 497** nəfər və orta aylıq əmək haqqı **481.0** manat təşkil etmişdir. İlın sonuna müəssənin işçilərə əmək haqqı borcu **11 839.0** manat təşkil etmişdir. İl ərzində işçilərin əmək haqqından **27 207 082** manat Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna ayırmalar hesablanmış və Fondun hesabına **27 207 107** manat köçürülmüşdür. İşçilərin əməyinin ödənişi ştat cədvəlinə əsasən hesablanıb kart vasitəsi ilə ödənilmişdir.

9. GƏLİR VƏ XƏRCLƏRİN TƏHLİLİ

Cəmiyyətin gəlirləri dövlət bütçəsindən, büdcədənkənar vəsaitlərdən, kreditlərdən, qrantlardan və istehsalatdan daxil olan, qanunvericilikdə qadağan olunmayan fəaliyyət növlərindən əldə edilən vəsaitlərdən ibarətdir. Dövlət bütçəsindən maliyyələşmələr bütçəyə qaytarılan və avans ödənişləri çıxılmaqla qeyri-birja, mal, iş və xidmətlərin satışından daxilolmalar birja, sair mənbələrdən alınmış vəsaitlər və əvəzsiz alınmış aktivlər sair əməliyyat gəliri kimi tanınmışdır.

Cəmiyyətə il ərzində dövlət bütçəsindən istismar tədbirləri üzrə **418.626.644** manat, tikinti məqsədləri üçün **272.482.323** manat olmaqla, ümumilikdə **691.108.967** manat vəsait ayrılmışdır. Cəmiyyətin digər fəaliyyət üzrə gəlirləri (suvarma suyunun satışı, tenderdən daxilolmalar, metal satışı) **3.730.702** manat təşkil etmişdir ki, bunun da **3.710.392** manatı suvarma suyunun satışından daxil olan pul vəsaitidir.

Daxil olmuş vəsaitlərin **647.415.112** manatı gəlir kimi tanınmışdır. Dövlət bütçəsindən 2022-ci il ərzində Cəmiyyətə ayrılan vəsaitdən il sonuna xərclənməyib dövlət bütçəsinə geri qaytarılan və ödənilən avanslar çıxıldığdan sonra qalan **525.610.976** manat vəsait qeyri-birja əməliyyatlarından gəlir, suvarma suyunun satışından əldə edilən **3.987.836** manat vəsait birja əməliyyatlarından gəlir və ötən illərdən əsaslı vəsait qoyuluşu hesabına podratçı təşkilatlar tərəfindən istismar idarələrinə təhvil verilən **117.816.300** manat dəyərində obyektlər sair əməliyyat gəlirləri kimi tanınaraq uçotda eks etdirilmişdir. Büdcədənkənar xüsusi vəsaitlər İctimai Sektor üçün 9 №-li Mühasibat Uçotunun Beynəlxalq Standartı "Birja əməliyyatlarından gəlirlər" adlı Standarta əsasən xidmətlərin göstərilməsi və məhsulların satışından ibarətdir.

5.485.479 manatı ilin sonunda bütçəyə qaytarılmaqla Cəmiyyətin 2022 və ci il üçün ümumi xərclərinin icrası aşağıdakı kimi olmuşdur:

Xərclər	2022-ci il	2021-ci il
Əmək haqqı xərcləri	96 798 715.00	83 026 846.00
DSMF-ya ayırmalar	27 207 082.00	23 343 786.00
İşçilərin icbari sigortası	1 235 627.00	509 578.00
Digər mükafatlandırmalar	14 258 464.00	12 314 657.00
Təqaüd, müavinət və sosial ödənişlər	244 199.00	266 204.00
Sair əməliyyat xərcləri	448 191 196.00	430 285 462.00
o cümlədən		
<i>Kommunal xərclər</i>	161 533 915.00	139 570 112.00
<i>Poçt, rabitə və internet</i>	283 594.00	305 722.00
<i>Ezamiyyə xərcləri</i>	474 635.00	399 743.00
<i>İcarə xərci</i>	132 578.00	81 864.00
<i>Cari təmir xərcləri</i>	44 787 566.00	44 470 582.00
<i>Mətbəə xərcləri</i>	40 057.00	55 255.00
<i>Dəftərxana və təsərrüfat xərcləri</i>	408 372.00	347 854.00
<i>Sair xərclər</i>	7 742 739.00	11 556 083.00
<i>Mühafizə xərcləri</i>	2 766 953.00	2 503 449.00
<i>Abadlaşdırma xərcləri</i>	161 686.00	167 191.00
<i>Elmi-tədqiqat xidmətləri xərcləri</i>	4 899 806.00	3 816 420.00
<i>Bank xərcləri</i>	459 052.00	345 700.00
<i>İllik amortizasiya</i>	223 164 953.00	226 568 236.00
<i>Əvəzsiz verilən uzumüddətli aktivlərin dəyəri</i>	1 185 546.00	16 111.00
<i>Əsas vəsaitlərin silgisi</i>	149 744.00	81 140.00
Cəmi	587 935 283.00	549 746 533.00

Səhmdar Cəmiyyəti bütçə və bütçədənəkənar vəsaitlərin faktiki və kassa icrası üzrə hesabat formasını (forma 2) tərtib etmiş və Maliyyə Nazirliyinə təhqdim etmişdir. Eyni zamanda Səhmdar Cəmiyyəti bütçə və bütçədənəkənar vəsaitlərin qalıqları üzrə müvafiq Xəzinədarlıq orqanları ilə üzləşmələr aparmışdır.

10. DEBİTOR VƏ KREDİTORLARLA HESABLAŞMALAR

Cəmiyyətin debtor borcları alıcılar və sifarişçilərlə hesablaşmadan, kreditor borcları isə mal gondərənlər, podratçılar və digər kreditorlarla hesablaşmalardan yaranır.

Debitor borcları hesablama metoduna əsasən mal, iş və xidmətlərin satılması zamanı yaranır və yarandığı anda gəlir kimi tanınır. Kreditor borcları qarşı tərəfin müqavilə üzrə öz öhdəliklərini yerinə yetirilməsi zamanı yaranır və yarandığı anda xərc kimi tanınır.

2022-ci ilin yekunlarına görə Cəmiyyətin alıcı bə sifarişçilərlə debitor borcları aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Sudan istifadədənlər Birlikləri (SiB)	Digər debitorlar	Cəmi
1 yanvar 2022 tarixə qalıq	21 840.00	0.00	21 840.00
Satış nəticəsində artım	3 968 498.00	0.00	3 968 498.00
Ödənişlər nəticəsində azalma	3 710 337.00	0.00	3 710 337.00
Yenidənqiyətləndirmə nəticəsində artım (azalma)			0.00
31 dekabr 2022 tarixə qalıq	280 001.00	0.00	280 001.00

Cari ildə suvarma suyunun satışından yaranmış debitor borcları ötən ilə nisbətən 258.161 manat artaraq 280.001 manat təşkil etmişdir.

2022-ci ilin yekunlarına görə Cəmiyyətin mal gondərənlər, podratçılar və digər kreditorlarla hesablaşmalarından borcları aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Malsatan və podratçılara qısamüddətli kreditor borcları				Digər	Cəmi
	Azərişiq ASC	Azəriqaz İB	"Azərsu" ASC	İşçilərlə hesablaşmalar		
1 yanvar 2022 tarixə qalıq	117,942	577	1,425	5,723	222	125,889
Yaranmış kreditor borclar	4,923,224	5,167		11,839	2,336	4,942,566
Kreditor borcların ödənilməsi	117,942	577	145	5,723	277	124,664
31 dekabr 2022 tarixə qalıq	4,923,224	5,167	1,280	11,839	2,281	4,943,791

Qısamüddətli kreditor borcları bölməsində Səhmdar Cəmiyyətin 12 ay ərzində malsatan və podratçılara, habelə əməyin ödənişi üzrə, vergi və digər məcburi dövlət sosial sığorta ödənişləri barədə ümumiləşdirilmiş məlumatlarının uçotu aparılır.

Bütün qısamüddətli debitor və kreditorlarla hesablaşmaların hesabat ilinin sonuna olan qalıqları qarşı tərəflərlə Maliyyə Nazirliyinin 16 iyul 2013-ci il tarixli Kolleqiya Qərarı ilə təsdiqlənmiş "Aktivlərin və öhdəliklərin inventarizasiyası Qaydalarına" əsasən üzləşdirilərək təsdiq edilmişdir.

11. AVANS ÖDƏNİŞLƏRİ

Avans ödənişi üzrə mal, iş və xidmətlərin bir il ərzində əldə edilməsi nəzərdə tutulduqda qısamüddətli, bir ildən uzun müddətə əldə edilməsi nəzərdə tutulduqda uzunmüddətli aktiv kimi təsnifləşdirilir.

12. MALİYYƏ FƏALİYYƏTİNİN NƏTİCƏLƏRİ

“Maliyyə fəaliyyətinin nəticələri haqqında hesabat”a əsasən Səhmdar Cəmiyyətin 2022-ci il ərzində mənfəəti **59.479.829** manat təşkil etmişdir ki, bu da əsasən yeni tikilmiş meliorasiya obyektlərinin istismara verilməsi ilə əlaqədardır.

Səhmdar Cəmiyyəti bütçədən maliyyələşən təşkilat statusuna aid olduğuna görə mənfəət vergisi ödəyicisi olmayıb vergi bəyannaməsi vermir. Maliyyə nəticələrinə görə yaranan mənfəət Cəmiyyətin “Digər Ehtiyatlar” bölməsi üzrə kapitalın artırılmasına yönəldilmişdir.

13. CƏMIYYƏTİN NİZAMNAMƏ KAPİTALI VƏ ƏMLAKI

Cəmiyyətin bütün səhmləri dövlətə məxsusdur. Cəmiyyətin nizamnamə kapitalı 728.428.260 manat olmaqla, onun səhmlərinin nominal dəyərindən təşkil olunur və nominal dəyəri 20 manat olan 36.421.413 ədəd adı səhmlərdən ibarətdir.

Cəmiyyətin əmlakı aşağıda göstərilən mənbələr hesabına təşkil olunur:

- Nizamnamə kapitalına daxil olan əmlak;
- Səhmdarın vəsaiti hesabına;
- Təsərrüfat fəaliyyətinin həyata keçirilməsindən daxil olan gəlirlər;
- Qanunvericilikdə qadağan olunmayan digər mənbələr.

Cəmiyyətin nizamnamə kapitalının artırılması və ya azaldılması Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsi ilə nəzərdə tutulmuş qaydada həyata keçirilir.

Cəmiyyətin kapitalı 2022-ci il ərzində bölüşdürülməmiş mənfəətin (**59.479.829** azn) artması hesabına ilinin sonuna cəmi **3.584.061.049** azn təşkil etmişdir.

Sədr müavini

Maliyyə və iqtisadiyyat şöbəsinin müdürü

Maliyyə və iqtisadiyyat şöbəsinin müdir müavini